

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

пр-т Миру, 14, м. Чернігів, 14000, тел./факс (0462) 67-48-72, e-mail: deko_post@cg.gov.ua, сайт: www.eco.cg.gov.ua,
код згідно з ЄДРПОУ 38709568

06.08.2020

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з
оцінки впливу на довкілля
(автоматично генерується програмними
засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на
довкілля)

НГВУ «Чернігівнафтогаз»

ПАТ «Укрнафта»

код ЄДРПОУ 00136573, вул. Вокзальна, буд. 1,
м. Прилуки, Чернігівська область, 17500

(заявник та його адреса)

06.08.2020

(дата видачі)

48-20202135289/1

(номер висновку)

20202135289

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на
довкілля планованої діяльності)

48-20202135289/2 від 06.08.2020

(номер і дата звіту про громадське обговорення)

ВИСНОВОК

з оцінки впливу на довкілля

За результатами оцінки впливу на довкілля, здійсненої відповідно до статей 3, 6-7, 9 і 14* Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», планованої діяльності щодо продовження господарської діяльності з видобування корисних копалин (нафти, газу, розчиненого у нафті) на площах Петрушівського нафтового родовища встановлено, що:

Основні характеристики та місце провадження планованої діяльності.

Загальна площа Петрушівського родовища відповідно до Спеціального дозволу на користування надрами від 04.10.2006 № 4049 складає 8,03 км².

Петрушівське нафтове родовище розташоване на території Ічнянського району Чернігівської області на землях Бережівської та Тростянецької сільських рад. Відведено земельні ділянки згідно державних актів на право постійного користування землею серія І-ЧН № 001652 та серія І-ЧН № 001654 від 29.12.2001 р., відповідними площами 1,899 га та 1,078 га, для обслуговування свердловин №№ 6,7,9,10 з під'їзними дорогами. Площа гірничого відводу відповідно до Акту про надання гірничого відводу від 15.10.2012 № 2287 становить 825 га.

Найбільший населений пункт – м. Ічня на відстані 30 км від родовища. На відстані 18 км проходить залізнична магістраль Бахмач-Ромни-Ромодан, а на північному заході – залізнична магістраль Прилуки-Бахмач.

Найближчими залізничними станціями є станції Парафіївка, Дмитрівка, Ічня.

На північ від Петрушівського родовища знаходяться Софіївське та Бережівське родовище, на схід – Ярошівське та Північно-Ярошівське родовища з видобуванням вуглеводнів, що розробляються НГВУ «Чернігівнафтогаз» ПАТ «Укрнафта».

Петрушівське нафтове родовище частково знаходиться на території дендрологічного парку загальнодержавного значення «Тростянець», створеного рішенням Ради Міністрів УРСР від 29.05.1960 р. № 105, площею 204,7 га.

Мета планованої діяльності – продовження господарської діяльності з видобування корисних копалин (нафти, газу розчиненого у нафті) на площах Петрушівського нафтового родовища наявними свердловинами згідно спеціального дозволу на користування надрами від 04.10.2006 р. № 4049 із терміном дії до 04.10.2026 р. та гірничим відводом від 15.10.2012 р. № 2287 виданий Державною службою гірничого нагляду та промислової безпеки.

Петрушівське родовище відкрите в 1985 році пошуковою свердловиною № 6, коли при випробуванні горизонту В-26в з інтервалу 4635-4643 м було отримано приплив нафти дебітом 79 м³/добу. В дослідно-промислову експлуатацію введене у 1987 році.

Петрушівське родовище розташоване в центральній приосьовій зоні північно-західної частини Дніпрово-Донецької западини в межах Плискунівсько-Лисогорського виступу Докембрійського кристалічного фундаменту. В нижньокам'яновугільних відкладах Петрушівська площа представлена у вигляді витягнутої в північно-західному напрямку тераси, розділеної розломами на окремі блоки. В межах західного блоку виділяється Купівське склепіння. В центральному блоці знаходиться Верескунівське склепіння. В опущеному східному блоці оконтурюється власне Петрушівське склепіння. Північніше описаних структур в припіднятому блоці між подовжнім і поперечним порушенням виділяється Гайове склепіння. Петрушівське родовище представлене докембрійськими кристалічними породами та палеозойськими і мезокайнозойськими осадовими відкладами. Поклади нафти відкриті у відкладах візейського ярусу нижнього карбону (горизонти В-26в, В-21, В-20н, В-20в, В-19в₂, В-19в₁) в межах трьох склепінь. Поклади нафти відзначаються незначними розмірами і відносяться до типи пластових, склепінних, деякі з них ускладнені елементами літологічного обмеження та тектонічного екранування (Петрушівське, Гайове склепіння). Колектори теригенні, порового і порово-тріщинуватого типу.

Згідно з Звітом з ОВД, станом на 01.01.2020 р. загальний фонд свердловин на родовищі складає 8 свердловин із них: 4 ліквідовані №№ 1, 5, 8, 70.

Свердловини №№ 7, 9, 10 знаходяться у п'єзометричному фонді. Свердловина № 6 в консервації.

З початку експлуатації відібрано 81,7 % від початкових видобувних запасів нафти, що становлять 169,05 тис. т нафти. Родовище знаходиться на завершальній стадії розробки.

Державним балансом України обліковані видобувні запаси вуглеводнів в об'ємі 207 тис. т. нафти.

Нафта, що видобувається з свердловин родовища по системі трубопроводів поступає на ГЗУ-Ярошівка, де здійснюється індивідуальний замір дебіту свердловин по нафті і газу. Після цього продукція Петрушівського родовища поступає на ДНС-Ярошівка, а далі на ДНС-Талалаївка Талалаївського ЦВНГ.

Далі нафта з ДНС-Талалаївка подається на Гнідинцівський ГПЗ для підготовки (обезсолення, обезводнення, тощо).

Підготовлена нафта разом з нафтою, видобутою на інших родовищах НГВУ «Чернігівнафтогаз», відвантажується в систему трубопроводів ПАТ «Укртранснафта».

Географічні координати ділянки надр, що надається у користування на Петрушівському родовищі відповідно до Спеціального дозволу на користування надрами виданого 04 жовтня 2006 року № 4049 наступні:

Склепіння Купиське, Гайове – Т.1. 50°50'00", 32°48'21"; Т.2. 50°48'27", 32°46'06"; Т.3. 50°48'59", 32°44'56"; Т.4. 50°50'27", 32°47'11".

Склепіння Петрушівське – Т.1. 50°48'15", 32°50'10"; Т.2. 50°47'45", 32°48'41"; Т.3. 50°48'13", 32°48'18"; Т.4. 50°48'39", 32°49'46".

Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської облдержадміністрації враховуючи дані, наведені у звіті з ОВД, а саме:

- вплив на атмосферне повітряне під час реалізації планованої діяльності.

За матеріалами інвентаризації викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря на території Петрушівського родовища стаціонарні джерела викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря відсутні.

Гирлова арматура свердловин конструктивно герметична, тому свердловини не вважаються джерелами забруднення атмосферного повітря.

Експлуатація видобувних свердловин у відповідності з технологічними режимами не впливає на повітряне середовище.

Очікується прямий, незначний періодичний і короткотривалий вплив на атмосферне повітря від автотранспорту спеціального і загального призначення та технологічного обладнання при ремонті трубопроводів і проведенні на родовищі досліджень та технологічних робіт.

- вплив на водне середовище під час реалізації планованої діяльності.

Гідрографічна сітка району представлена річками Лисогор та Смош, які є притоками річки Удай.

Водопостачання для задоволення господарсько-побутових потреб при здійсненні робіт на Петрушівському родовищі здійснюється за рахунок привізної води. Водопостачання технічної води здійснюється з водозабірної свердловини згідно дозволу на спеціальне водокористування від 18.06.2018 р. № 124/ЧГ/49д-18. Термін дії дозволу до 18.06.2023 р.

Всі нафтові свердловини Петрушівського родовища мають багатоколонну конструкцію з підняттям цементу до гирла свердловин, що забезпечує герметичність та запобігає потраплянню пластових флюїдів до підземних та поверхневих вод.

Безпосереднє скидання стічних вод у водні об'єкти відсутнє.

- вплив на надра та ґрунти під час реалізації планованої діяльності.

Механічний вплив на ґрунтовий покрив у межах Петрушівського родовища проявився при бурінні свердловин та прокладанні трубопроводів і під'їзних шляхів до технологічних об'єктів. На наступний період планованої діяльності вплив механічного та хімічного факторів на ґрунтовий покрив буде мінімізований, оскільки подальша експлуатація родовища буде проводитись лише в межах відведених земельних ділянок існуючих фондів свердловин.

Причиною забруднення ґрунтів може бути аварійний порив нафтопродуктопроводів. На такі випадки на підприємстві розроблений план локалізації та ліквідації аварійних ситуацій, який включає перелік необхідних заходів, які перешкоджають виникненню і розвитку аварії, а також технічних засобів локалізації аварій.

Всі свердловини Петрушівського родовища мають багатоколонну конструкцію з підняттям цементу до гирла свердловин, що забезпечує герметичність та запобігає потраплянню пластових флюїдів у ґрунт та надра.

- поводження з відходами.

При проведенні господарської діяльності на Петрушівському родовищі утворюються відходи виробництва та господарсько-побутові відходи. На підприємстві НГВУ «Чернігівнафтогаз» розроблена і введена в дію Інструкція стосовно умов і правил збирання і тимчасового розміщення промислових відходів.

У процесі виробничої діяльності та обслуговування Петрушівського родовища утворюються наступні відходи:

- тверді побутові відходи – (4 клас небезпеки) – збираються у сміттєві баки, з подальшим вивезенням, розміщенням та знешкодженням, відповідно до укладених договорів;
- рідкі побутові відходи - (4 клас небезпеки) – відкачуються та вивозяться відповідно до укладеного договору;
- відпрацьовані автошини – (3 клас небезпеки) – збираються та передаються спеціальному підприємству за договором;
- ґрунти забруднені нафтою – (3 клас небезпеки) – підлягають збиранню, обробленню та видаленню, направляються на спеціально

облаштований майданчик відновлення замазучених ґрунтів, що знаходиться на території Прилуцько-Леляківського цеху видобування нафти і газу;

- відпрацьовані нафтопродукти (масла, мастила моторні) – (2 клас небезпеки) – передаються на Гнідинцівський ГПЗ згідно укладеного наряд-замовлення;

- відпрацьовані лампи – (1 клас небезпеки) – збираються та передаються спеціальному підприємству за договором.

Тимчасове зберігання відходів до передачі спеціалізованим підприємствам, у відповідності до укладених договорів, здійснюється згідно вимог санітарного законодавства України, що унеможливорює вплив відходів на стан навколишнього середовища.

У разі накопичення брухту чорних та кольорових металів, він централізовано збирається і вивозиться для тимчасового зберігання на базу в м. Прилуки, звідки передається спеціалізованим організаціям для утилізації, відповідно до укладених договорів. Батареї свинцеві зіпсовані або відпрацьовані збираються та передаються спеціальному підприємству за укладеним договором.

На території родовища та прилеглих до нього ділянках звалища побутових та промислових відходів відсутні.

- **вплив шумового, вібраційного, світлового та теплового забруднення на довкілля.**

На промисловому майданчику використовується технологічне обладнання виключно промислового виробництва, яке забезпечує нормативні значення допустимих рівнів звукового тиску в октавних смугах частот та еквівалентних рівнів на постійних робочих місцях, що в свою чергу забезпечує дотримання відповідних допустимих значень шумового забруднення на межі витриманої нормативної санітарно-захисної зони.

В цілому, очікуваний вплив шумового, вібраційного, світлового та теплового навантаження на довкілля прогнозується незначним.

- **вплив радіаційного забруднення та випромінювання на довкілля.**

При видобутку нафти і газу у пластових флюїдах супутніми добавками є природні радіонукліди. Їх природна питома концентрація незначна. Небезпека може виникнути при накопиченні цих радіонуклідів у осадах на внутрішній і зовнішній поверхнях нафтового устаткування.

З метою виявлення та попередження небажаних наслідків відділ екологічної та радіаційної безпеки НГВУ «Чернігівнафтогаз» проводить періодичний радіоекологічний контроль обладнання та прилеглих територій щорічно.

За результатами проведеного радіологічного обстеження невиявлено перевищень допустимих рівнів радіаційного випромінювання, що підтверджує відсутність негативного впливу на навколишнє природне середовище і здоров'я обслуговуючого персоналу та населення.

- вплив на флору і фауну під час реалізації планованої діяльності.

Петрушівське нафтове родовище частково знаходиться на території дендрологічного парку загальнодержавного значення «Тростянець», створеного рішенням Ради Міністрів УРСР від 29.05.1960 р. № 105, площею 204,7 га.

Подальша експлуатація родовища буде здійснюватися лише в межах відведених земельних ділянок існуючим фондом свердловин без зміни технології проведення робіт за межами дендрологічного парку загальнодержавного значення «Тростянець» – вплив від планованої діяльності на природоохоронні комплекси відсутній.

Вплив на соціально-економічні умови району очікується позитивний. Позитивним впливом планованої діяльності на соціальні умови життєдіяльності населення є створення робочих місць, надходження коштів до місцевого бюджету, участь підприємств в розвитку соціально-економічних умов населених пунктів, забезпечення держави енергетичними ресурсами власного видобутку (нафта, газ),

а також з урахуванням усієї інформації, зауважень і пропозицій протягом строку громадського обговорення (звіт про громадське обговорення разом з таблицею повного, часткового врахування або обґрунтованого відхилення зауважень і пропозицій є невід'ємною частиною цього висновку), вважає допустимим провадження планованої діяльності з огляду на нижченаведене:

за результатами аналізу звіту з оцінки впливу на довкілля встановлено, що найбільш відчутний, але в той час, далекий від порогових критичних значень, очікується вплив на атмосферне повітря;

при безпечній експлуатації родовища вплив на водне середовище, надра та ґрунти допустимий;

експлуатація добувних свердловин у відповідності з технологічними режимами та здійснення на промисловому майданчику виробничої діяльності у відповідності до діючих технологічних регламентів ведення робіт не створюють вібраційного, світлового та теплового забруднення довкілля;

за результатами контролю на території родовища перевищення радіаційного випромінювання не спостерігається;

комплекс технологічних, технічних, організаційних рішень забезпечує надійну безаварійну роботу технологічних об'єктів на родовищі.

Екологічні умови провадження планованої діяльності:

1. Для планованої діяльності встановлюються такі умови використання території та природних ресурсів під час виконання підготовчих і будівельних робіт, а саме:

1.1. Здійснювати діяльність із видобування корисних копалин існуючим фондом свердловин у межах географічних координат ділянки надр.

1.2. Здійснювати плановану діяльність на підставі спеціального дозволу на користування надрами.

1.3. Здійснювати діяльність відповідно до Земельного кодексу України, Законів України «Про охорону земель», «Про регулювання містобудівної діяльності» та наказу Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 06.05.2008 року № 95 «Про затвердження Правил безпеки в нафтогазодобувній промисловості України».

1.4. Здійснювати діяльність відповідно до вимог Закону України «Про охорону атмосферного повітря».

1.5. Здійснювати діяльність відповідно до вимог Закону України «Про відходи», документів дозвільного характеру та укладених договорів зі спеціалізованими організаціями у сфері поводження з відходами, у тому числі, з небезпечними.

1.6. Здійснювати діяльність відповідно до Закону України «Про охорону археологічної спадщини».

1.7. Здійснювати діяльність відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини».

1.8. Забезпечити раціональне використання водних ресурсів. Здійснювати водокористування відповідно до вимог Водного кодексу України та Кодексу України «Про надра».

1.9. Забезпечити додержання вимог Закону України «Про природно-заповідний фонд України».

1.10. Забезпечити здійснення експлуатації та технічного обслуговування свердловин відповідно до технологічних регламентів та вимог законодавства.

1.11. Не допускати забруднення нафтопродуктами ґрунтів на території Петрушівського родовища та прилеглої території.

1.12. Дотримуватись відповідних допустимих значень шумового забруднення на межі витриманої нормативної санітарно-захисної зони встановлених ДСН 3.3.6.037-99 «Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку» та ДБН В.1.1-31-2013 «Захист територій, будинків і споруд від шуму».

1.13. Дотримуватись Державних санітарних норм виробничої загальної та локальної вібрації (ДСН 3.3.6.039-99 «Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації»).

1.14. Не допускати розвитку небезпечних геологічних процесів і явищ.

1.15. Здійснити технічну та біологічну рекультивації земель, які зазнали впливу від планованої діяльності.

1.16. Забезпечити максимальне збереження флори і фауни на території провадження планованої діяльності.

1.17. Забороняється проводити роботи та заходи, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою у період масового розмноження диких тварин, з 1 квітня до 15 червня, відповідно Закону України «Про тваринний світ».

1.18. Проїзд транспорту дозволити тільки в межах відведених доріг. Забезпечити утримання у належному стані під'їзних доріг, які використовуватимуться під час провадження планованої діяльності.

2. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та усунення їх наслідків, а саме:

2.1. Припиняти будь-які роботи при виникненні нештатних ситуацій (аварія, несправність тощо) до приведення технологічного процесу у відповідність до регламентних умов.

2.2. Реалізацію планованої діяльності здійснювати з урахуванням та дотриманням плану локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій, що розробляються та погоджується у відповідності до вимог законодавства.

2.3. Забезпечити ліквідацію аварійних розливів нафти та конденсату. У разі виявлення такого забруднення забезпечити вжиття заходів щодо усунення його негативних наслідків.

2.4. При виникненні аварійних ситуацій під час здійснення операцій з відходами кількісний та якісний склад відходів визначати на місцях, по мірі їх утворення у порядку до вимог діючих законодавчих норм та актів.

2.5. З метою ліквідації аварійних розсипів та розливів (у разі виникнення) забезпечити необхідним обсягом відповідних пакувальних матеріалів та засобів щодо локалізації та ліквідації аварійних ситуацій.

2.6. Дотримуватись вимог Закону України «Про охорону праці», положень щодо безпеки праці в нафтогазопромисловій галузі згідно з правилами безпеки в нафтогазодобувній промисловості України, в яких встановлено вимоги безпеки під час будівництва та експлуатації, капітального ремонту та досліджень нафтових, газових та інших, пов'язаних з видобуванням нафти і газу, свердловин, промислового та міжпромислового збору нафти і газу, підготовки нафти і газу до транспортування магістральними трубопроводами.

2.7. Забезпечити пожежну безпеку під час спорудження/експлуатації свердловини відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України, Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30 грудня 2014 року № 1417, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 05 березня 2015 року за № 252/26697, Інструкції з організації безпечного ведення вогневих робіт на вибухопожежонебезпечних та вибухонебезпечних об'єктах, затвердженої наказом Міністерства праці та соціальної політики України 05 червня 2001 року № 255, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 23 червня 2001 року за № 541/5732, а також інших чинних нормативно-правових актів з охорони праці та пожежної безпеки.

3. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо зменшення транскордонного впливу планованої діяльності,* а саме:

3.1. Підстави для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля планованої діяльності відсутні.

4. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення таких компенсаційних заходів:**

4.1. Сплата своєчасно та в повному обсязі екологічного податку і рентної плати.

4.2. Сплата нарахованих компенсаційних збитків при виникненні аварійних ситуацій.

5. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу планованої діяльності на довкілля, а саме:**

5.1. Проводити заправку, мийку, техобслуговування та ремонт транспортних та вантажопідйомних механізмів (у тому числі регулярні профілактичні ремонти для запобігання втрат паливо-мастильних матеріалів (далі - ПММ) тільки у спеціально обладнаних місцях за межами території об'єкту планованої діяльності.

5.2. Заборонити використання будівельної техніки із підтіканням ПММ та перевищенням у відпрацьованих газах нормативно встановлених СО і СН.

5.3. Не допускати змішування відходів, забезпечити належне зберігання та складування відходів, у разі їх накопичення передавати спеціалізованим підприємствам за укладеними договорами.

5.4. В технологічному процесі використовувати обладнання, виготовлене з корозійностійких матеріалів та зберігати його в технічно справному експлуатаційному стані з підтриманням герметичності.

5.5. Здійснювати регулярний контроль за технічним станом свердловин.

5.6. У випадку забруднення ґрунту нафтопродуктами провести нейтралізацію забрудненого місця.

5.7. Забезпечити організацію регулярного контролю за технічним станом свердловин і трубопроводів.

5.8. Здійснювати організаційні, економічні, екологічні та інші заходи, спрямовані на раціональне використання та охорону земель, їх захист від шкідливого антропогенного впливу та ерозії ґрунтів.

5.9. Забезпечити охорону типових та унікальних природних комплексів і об'єктів, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу.

5.10. Забезпечити демонтаж об'єкту планованої діяльності в разі виведення його з експлуатації та припинення реалізації планованої діяльності з поверненням територій до умовно природного стану.

6. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення післяпроектного моніторингу, а саме:**

1. Здійснювати спостереження за станом атмосферного повітря, у тому

числі, на межі санітарно-захисної зони.

2. Здійснювати спостереження за станом поверхневих вод водних об'єктів розташованих на території родовища.

3. Розробити схему пунктів спостережень за станом підземних вод та здійснювати моніторинг у визначених пунктах спостережень.

4. Здійснювати спостереження за станом ґрунтів.

5. Здійснювати радіологічний контроль прилеглих територій.

Інформацію про результати післяпроектного моніторингу надавати Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської облдержадміністрації за звітний рік до 15 січня року, наступного за звітним.

7. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля на іншій стадії проектування, а саме:**

при зміні технології ведення робіт на промислових майданчиках, заміні технологічного обладнання, зміні його потужності або інших параметрів, за умови, що така планована діяльність призведе до збільшення утворюваних та утворення нових видів небезпечних відходів, збільшення та/або появи нових джерел викидів в атмосферне повітря та скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти, шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення, а також випромінення.

Буріння та введення в експлуатацію нових свердловин здійснювати після проведення додаткової процедури оцінки впливу на довкілля.

Висновок з оцінки впливу на довкілля є обов'язковим для виконання. Екологічні умови, передбачені у цьому висновку, є обов'язковими.

Висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності.

Начальник відділу оцінки впливу на довкілля управління природоохоронних програм та оцінки впливу на довкілля

(керівник структурного підрозділу з оцінки впливу на довкілля уповноваженого органу)

(підпис)

Валентина ГАНЖА
(ініціали, прізвище)

Директор Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської облдержадміністрації

(керівник уповноваженого територіального органу)

(підпис)

Катерина САХНЕВИЧ
(ініціали, прізвище)

* Якщо здійснювалася процедура оцінки транскордонного впливу.

** Якщо з оцінки впливу на довкілля випливає така необхідність.